



Briuselis, 2025 m. lapkričio 28 d.
(OR. en)

15896/25

ENER 622

PRANEŠIMAS

nuo:	Tarybos generalinio sekretoriato
kam:	Nuolatinių atstovų komitetui / Tarybai
Dalykas:	Europos elektros tinklų dokumentų rinkinys – Politiniai debatai

Rengiantis 2025 m. gruodžio 15 d. Transporto, telekomunikacijų ir energetikos tarybos posėdžiui, delegacijoms priede pateikiamas pirmininkaujančios valstybės narės parengtas informacinis pranešimas dėl Europos tinklų dokumentų rinkinio¹.

¹ Nuoroda į būsimą Europos tinklų dokumentų rinkinį, kurį Europos Komisija turėtų paskelbti 2025 m. gruodžio 10 d.

Europos elektros tinklų dokumentų rinkinys

Tolesni veiksmai kuriant vis glaudesnę energetikos sąjungą

Dėl tebesitęsiančio geopolitinio netikrumo, stiprėjančios pasaulinės konkurencijos ir sparčiai kintančios energetikos aplinkos Europos energetikos tinklai patiria vis didesnę spaudimą tapti labiau koordinuotiems, geriau integruotiems ir veiksmingiau plėtojamiems. Atspari jungtinė sistema yra labai svarbi, kad būtų sumažintas pažeidžiamumas išorės sukrėtimų atžvilgiu, sudarant sąlygas įvairių energijos rūšių derinio srautui visoje Sąjungoje, palengvinant spartų naujų švarios energijos pajėgumų diegimą bei integravimą ir remiant prienamesnes energijos kainas.

Kaip pabrėžta M. Draghi pranešime, investicijos į tinklus yra labai svarbios siekiant apsaugoti Europos konkurencingumą. Numatoma, kad iki 2040 m. Europos tinklas susidurs su 1,2 trln. € investicijų deficitu². Prognozuojama, kad dėl kiekvieno investuoto euro Europos vartotojams sutaupyta sistemos sąnaudų suma padvigubės, o tai galiausiai sumažins tiek namų ūkių, tiek įmonių išlaidas.

Pirmasis pasikeitimas nuomonėmis dėl Europos tinklų dokumentų rinkinio

Kitas tinkamu laiku žengtas žingsnis siekiant baigti kurti energetikos sąjungą bus Komisijos Europos tinklų dokumentų rinkinys, kurį numatoma paskelbti 2025 m. gruodžio mėn. ir kuriame turėtų būti išdėstyti tolesni veiksmai siekiant sukurti veiksmingą, įperkamą ir atsparią Europos energetikos sistemą.

² Europos Komisija, 2025 m.: Europos energetikos infrastruktūros investicijų poreikiai siekiant sudaryti sąlygas nuo iškastinio kuro nepriklausomai ekonomikai.

Remiantis Komisijos iniciatyva „Energy Highways“, kurią pirmininkė U. von der Leyen paskelbė 2025 m. pranešime apie Sąjungos padėtį, ir atsižvelgiant į itin svarbias diskusijas dėl infrastruktūros plėtros, vykusias aukšto lygio grupėse ir Energetikos sąjungos darbo grupėje 2025 m. Kopenhagoje įvykusiame neformaliame energetikos ministrų susitikime, Europos tinklų dokumentų rinkiniu turėtų būti reaguojama į neatidėliotiną stipresnės energetikos infrastruktūros poreikį ir šalinamos kliūtys, kurios toliau stabdo Europos energetikos infrastruktūros ir švarios energijos įrenginių plėtojimą. Jame taip pat bus remiamasi pirmininkaujančios valstybės narės išvadomis dėl energetikos sąjungos stiprinimo didinant energetinį saugumą, priimtomis pirmininkaujant Lenkijai, taip pat Tarybos išvadomis dėl tvarių elektros tinklų infrastruktūros plėtojimo, priimtomis pirmininkaujant Belgijai.

Tikimasi, kad į dokumentų rinkinį bus įtrauktos tiek teisėkūros, tiek ne teisėkūros priemonės, kuriomis bus šalinamos kliūtys, pavyzdžiui, leidimų išdavimo procedūros tinklams, taip pat aspektai, susiję su atsinaujinančiais energijos ištekliais, saugyklomis ir įkrovimo stotelėmis, saugumu, tarpvalstybine infrastruktūra, planavimo procesais ir su investicijomis susiję uždaviniai. Taip pat tikimasi, kad jis apims esamų tinklų stiprinimą, naujų tarpvalstybinių ir vidaus jungčių plėtojimą ir skaitmeninių bei novatoriškų sprendimų, kuriais siekiama optimizuoti dabartinės infrastruktūros naudojimą ir didinti atsparumą, skatinimą. Šios priemonės yra labai svarbios kaip gairės būtiniams sprendimams ir investicijoms ateinančiais metais – ar remti Sąjungos elektrifikavimo pastangas, didinti senstančių tinklų efektyvumą, sudaryti palankesnes sąlygas finansavimui, užtikrinti sklandžias ir skaidrias sausumos ir jūrinių tinklų kūrimo procedūras, ar geriau suderinti nacionalinius ir Europos tinklo plėtojimo planus.

Atsižvelgdama į tai, Europos Sąjungos Tarybai pirmininkaujanti Danija prašo Energetikos tarybos rengiantis būsimoms deryboms surengti pirmą pasikeitimą nuomonėmis dėl pagrindinių prioritetų, prioritetinių sričių ir strateginių tikslų.

Diskusijai skirtas klausimas

- Kokie yra pagrindiniai jūsų prioritetai, susiję su Europos tinklų dokumentų rinkinio įgyvendinimu?